

Vantaan ratikan taiteen yleissuunnitelman tiivistelmä / AL

VD/3857/02.08.00.00/2023

Vantaan ratikan varrelle katuympäristöön on suunniteltu toteutettavan julkista taidetta. Taiteen näkökulmasta Vantaan raitiotie olisi toteutuessaan harvinainen mahdollisuus luoda merkittävä teoskokonaisuus, joka vahvistaisi ja näyttäisi suuntaa julkisen tilan taiteen kehitykselle kansallisessa mittakaavassa. Vantaan ratikan taiteen yleissuunnitelma avaa reitin varrelle suunnitellun julkisen taiteen sisältöjä, toteutustapoja ja teosten sijoittelumahdollisuuksia luonteeltaan monin tavoin vaihtelevassa kaupunkirakenteessa. Yleissuunnitelma viitoittaa taiteeseen liittyviä periaatteita ja vuorovaikutteisia prosesseja jatkosuunnittelun pohjaksi. Suunnittelun tueksi tarkoitettua yleissuunnitelmasta on tehty julkaistava tiivistelmäversio.

Ratikan taiteen yleissuunnitelmassa on hyödynnetty kahta vuonna 2021 ratikan suunnittelun yhteydessä tehtyä kyselyä. Kyselyjen vastauksissa korostuvat kohtaamisen lisäksi erityisesti yhteisöllisyyden, tasa-arvoisuuden ja viihtyvyyden teemat.

Työn pohjaksi on koostettu tietoa muusta alueen taiteesta. Suunnitellun Vantaan ratikan reitin varrelta löytyy lähes 20 aiemmin valmistunutta, Taidemuseon kokoelmiin kuuluvaa julkisen taiteen teosta. Tämän lisäksi ratikkareitin varrella on useita muraaleja. Taidemuseon kokoelmiin liitettäviä uusia taidehankkeita on käynnissä Aviapoliksen, Annfredin ja Tikkurilan alueilla. Nämä olemassa olevat ja suunnitellut hankkeet otetaan huomioon ratikan varren taiteen suunnittelussa.

Taiteen yleissuunnitelmaa varten tehdyn selvitystyön pohjalta on nostettu esiin reitin varrelle sopivia julkisen taiteen lajeja, jotka ovat ajankohtaisia, kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia sekä kaupunkilaisia osallistavia. Raportissa luodaan katsaus erilaisiin taidelajeihin ja annetaan esimerkkejä niistä. Taidelajeina esitellään maamerkki- ja kokonaistaideteokset, toiminnalliset teokset, rakenteisiin integroitu taide, valotaide sekä bio- ja ympäristötaide. Näitä täydentävät mm. digitaaliset taidesisällöt. Selvityksen perusteella on myös laadittu ehdotuksia teosten sijoituspaikoiksi. Raportissa käydään läpi pysäkit, niiden ympäristöä ja väliin jääviä mahdollisia teoksille sopivia paikkoja ja kuvaillaan niiden mahdollisuuksia kohteina.

Taiteen yleissuunnitelmaa laadittaessa on otettu huomioon myös Vantaan ratikan design-manuaali, joka ohjaa koko hankkeen visuaalista suunnittelua. Taide täydentää design-manuaalin mukaista tavoitetta, jonka mukaan ratikan reitistä pysäkkialueineen muodostuu kaupunkikuvallisesti tunnistettava kokonaisuus. Työ jatkuu kilpailuttamalla taiteen koordinaattori, joka suunnittelee paikallisten osallistamisen ja vuorovaikutuksen sovittamista taideprosesseihin yhteistyössä taidemuseon kanssa. Samalla ratikan taiteellisia linjauksia, kuten teoslajeja ja teosten sijainteja, kohtaamisen teemaa tarkennetaan. Taiteellisessa prosessissa huomioidaan asukkaat ja heidän osallisuutensa lähiympäristöön. Ratikan varren taiteen toteuttamiseen on varattu ratikan rakentamisbudjetista 3 miljoonaa euroa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 13.6.2023 § 8

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Vantaan ratikan taiteen yleissuunnitelman tiivistelmä jatkosuunnittelun pohjaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite: Vantaan ratikan taiteen yleissuunnitelman tiivistelmä

Täytäntöönpano: Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Pauliina Kaasalainen, 050 312 1946, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi